

PROTOKÓŁ
KONTROLI PROBLEMOWEJ
przeprowadzonej
w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
w dniach 28 i 31 maja 2010r.

Działając na podstawie art. 22, pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. Nr 175, poz. 1362 z 2009r. ze zmianami), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.), rozporządzenia Prezesa RM z dnia 26 czerwca 2009r. w sprawie kontroli prowadzonej przez wojewodę (Dz. U. Nr 106, poz. 884)

Zespół kontrolny w składzie:

1. **Anna Obiegło** – Starszy Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej LUW, posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 255-1/10 z dnia 20 maja 2010r. – przewodnicząca Zespołu Kontrolnego
2. **Agnieszka Kraska** - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 255-2/10 z dnia 20 maja 2010r. – Członek Zespołu Kontrolnego;
3. **Elżbieta Szwonka** – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 255-3/10 z dnia 20 maja 2010r. – Członek Zespołu Kontrolnego;

(Dowód: akta kontroli str. 1-6)

przeprowadził w dniach 28 i 31 maja 2010r. kontrolę problemową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zielonej Górze, ul. Anieli Krzywoń 2.

(Dowód: akta kontroli str. 7-14)

Kontrolę przeprowadzono w obecności Pana Mieczysława Jerulanka, Dyrektora jednostki, zatrudnionego na tym stanowisku od dnia 01.10.2009 r.

(Dowód: akta kontroli str.15-18)

Przedmiotem kontroli były: działania jednostki w latach 2008-2009 w zakresie realizacji zadań wynikających z lokalnego systemu opieki nad rodziną i dzieckiem oraz zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

(Dowód: akta kontroli str.19-20)

1. ORGANIZACJA PRACY MOPS

Zarządzeniem nr 370/05 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 12 maja 2005 r. przyjęto Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze.

(Dowód: akta kontroli str. 21-30)

Zgodnie z regulaminem w strukturze MOPS znajdują się Działy oraz stanowiska pracy. Zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej realizuje 10 pracowników merytorycznych:

- Kierownik działu opiekuńczo-wychowawczego,
- 5 Pracowników socjalnych,
- Specjalista pracy z rodziną,

- 2 asystentów rodzin,
- Psycholog

Osoby te posiadają wymagane na swoich stanowiskach kwalifikacje zawodowe; 2 pracowników socjalnych uczestniczyło w 2009 r. w szkoleniach z zakresu sposobu zwiększania efektywności w pracy socjalnej z osobami uzależnionymi od środków psychoaktywnych, a kierownik działu opiekuńczo-wychowawczego w szkoleniu z zakresu praktycznego zastosowania przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz procedury administracyjnej.

(Dowód: akta kontroli str.57-65)

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

1. STRATEGIA POLITYKI SPOŁECZNEJ

Miasto na prawach powiatu posiada Strategię Integracji i Polityki Społecznej Miasta Zielona Góra, przyjętą Uchwałą Rady Miasta Zielona Góra dnia 30 marca 2004 r. Nr XXIII/208/04,

(Dowód: akta kontroli str.66)

2. PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Poradnictwo specjalistyczne świadczone jest przez następujących specjalistów: psychologa zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy, specjalistę pracy z rodziną, zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy oraz radcę prawnego, zatrudnionego na umowę o pracę w wymiarze 4 godzin tygodniowo.

Poradnictwo psychologiczne i rodzinne obejmuje: konsultacje indywidualne, rozmowy pierwszego kontaktu z ofiarami przemocy, rozmowy wspierające w sytuacjach kryzysowych, terapię indywidualną, prowadzenie spotkań psychoedukacyjnych dot. zagadnień przemocy domowej oraz z zakresu przezwycięzania trudności wychowawczych, jak również współpracę z sądami i innymi instytucjami pracującymi na rzecz klientów. Klienci zgłaszają się z własnej inicjatywy, bądź są kierowani przez pracowników socjalnych, kuratorów sądowych.

Poradnictwo psychologiczne i rodzinne jest dokumentowane (psycholog i specjalista pracy z rodziną prowadzą odrębną dokumentację) poprzez wypełnianie „Kart pracy z klientem”. W karcie odnotowywane są dane klienta oraz treść rozmowy i podjęte działania. Prowadzone sprawy dotyczyły problemów wychowawczych, problemów psychicznych i osobistych, przemocy w rodzinie. W 2009 r. i do dnia kontroli poradnictwem psychologicznym i rodzinnym objęto 273 osoby. W tym samym czasie prawnik udzielił ok. 278 porad indywidualnych dotyczących zagadnień z zakresu kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, korzystania ze świadczeń społecznych, z zakresu kodeksu pracy.

(Dowód: akta str.33-34,67-74)

3. ORGANIZACJA OPIEKI NAD DZIEĆMI W RODZINACH ZASTĘPCZYCH

Na terenie Miasta Zielona Góra w dniu kontroli funkcjonowało 136 rodzin zastępczych, w tym: 117 spokrewnionych z dzieckiem, 12 niespokrewnionych z dzieckiem oraz 7 zawodowych rodzin niespokrewnionych z dzieckiem (w tym 1 wielodzietna oraz 6 o charakterze pogotowia rodzinnego). W rodzinach tych przebywało łącznie 167 dzieci, w tym: w spokrewnionych rodzinach 117 dzieci, w niespokrewnionych 18 dzieci, w zawodowych 33 dzieci. Według stanu na dzień kontroli, nie

zrealizowano 9 postanowień Sądu o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej. Dzieci te w oczekiwaniu na docelowe umieszczenie w rodzinie adopcyjnej lub zastępczej przebywają w pogotowiacz rodzinnych bądź Pogotowiu Opiekuńczym w Zielonej Górze.

(Dowód: akta kontroli str 34-36,38)

Uchwałą Nr XXXIX/355/05 Rady Miasta Zielona Góra z dnia 22 lutego 2005r. ustalono warunki częściowego lub całkowitego zwalniania rodziców z opłat za pobyt dziecka oraz osoby pełnoletniej w rodzinie zastępczej. W 2009 r. z tego tytułu do budżetu Miasta Zielona Góra wpłynęło 3.269,38 zł.

(Dowód: akta kontroli str. 38, 75)

Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze przeprowadza Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Zielonej Górze. W latach 2008-2009 mimo wydania przez MOPS 4 rodzinom skierowań na szkolenie (w tym jedno dotyczyło funkcjonującej rodziny zastępczej, która chciała się przekwalifikować z pogotowia rodzinnego na rodzinę wielodzietną), rodziny te nie zgłosiły się do MOPS w celu potwierdzenia kwalifikacji i wyrażenia gotowości przyjęcia dziecka.

(Dowód: akta kontroli str. 37)

W toku kontroli zbadano dokumentację 11 rodzin zastępczych, co stanowi 8% całości dokumentacji, w tym:

Rodziny spokrewnione - losowo wybrano dokumentację 5 rodzin,

Rodziny niespokrewnione – losowo wybrano dokumentację 2 rodzin,

Rodziny zawodowe niespokrewnione – losowo wybrano dokumentację 4 rodzin.

(Dowód: akta kontroli str. 76-82)

Podczas kontroli przeanalizowano również dokumentację trzech rodzin zagrożonych dysfunkcyjnością /zatrudnienie asystentów rodzinnych/ jak i rodzin, z których dzieci zostały umieszczone w zastępczych formach opieki.

(Dowód: akta kontroli str. 83-84)

W toku kontroli stwierdzono, że wywiady środowiskowe w rodzinach zastępczych są przeprowadzane z zachowaniem obowiązującego terminu (nie rzadziej niż co 6 miesięcy). W aktach rodzin zastępczych znajdowały się niezbędne zaświadczenia o uczestnictwie w szkoleniu dla kandydatów na rodzinę zastępczą wydane przez OAO w Zielonej Górze (szkolenie PRIDE), postanowienia Sądu o umieszczeniu dziecka w rodzinie, decyzje administracyjne o przyznaniu pomocy pieniężnej na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej, a w przypadku rodzin zawodowych - umowy o pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej. W 5 zawodowych rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego liczba dzieci przekracza dopuszczalną liczbę trojga dzieci; ponadto w przypadku 3 dzieci okres pobytu dzieci w pogotowiacz rodzinnych przekracza 15 miesięcy.

Podejmowany jest szereg działań mających na celu wspieranie rodzin zastępczych – zarówno finansowe, jak i pozafinansowe (poradnictwo specjalistyczne, szkolenia, programy).

W zakresie pracy z rodzinami, których dzieci zostały umieszczone w placówce lub rodzinie zastępczej kontrolowana dokumentacja wskazuje na podejmowanie różnych form stymulowania rodzin do uzyskania samodzielności i w końcowym efekcie powrotu dzieci do rodziny. Częstotliwość przeprowadzanych wywiadów wskazuje na bieżący kontakt z tymi rodzinami, dokumentacja wskazuje również na obejmowanie tych rodzin szkoleniami pozwalającymi uzyskać umiejętności w

zakresie opieki i wychowania. Zatrudnienie 5 asystentów rodzinnych w istotny sposób wpłynie na efektywność działań podejmowanych na rzecz tych rodzin.

4. PROWADZENIE PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH, OŚRODKÓW ADOPCYJNO-OPIEKUŃCZYCH, PLACÓWEK WSPARCIA DZIENNEGO O ZASIĘGU PONADGMINNYM ORAZ WDRAŻANIE PROGRAMÓW POMOCY DZIECKU I RODZINIE

Na terenie Miasta Zielona Góra funkcjonuje Pogotowie Opiekuńcze dla 50 wychowanków (30 miejsc interwencyjnych i 10 socjalizacyjnych). W dniu kontroli w placówce przebywało 42 dzieci; miesięczny koszt utrzymania wynosi 4.700,00 zł.

Placówka realizuje program naprawczy, podejmując działania w kierunku osiągnięcia standardu opieki i wychowania. W programie naprawczym założono wybudowanie dwóch wolnostojących domków dla 14 wychowanków każdy. Termin osiągnięcia wymaganego standardu opieki i wychowania upływa 31 grudnia br. Miasto Zielona Góra corocznie ubiega się o dofinansowanie ze środków dotacji celowej w celu poprawy warunków bytowych, a także podniesienia jakości opieki i wychowania.

(Dowód: akta kontroli str. 48-50)

Uchwałą nr XXVII/251/04 Rady Miasta Zielona Góra z dnia 29 czerwca 2004 r. ustalono warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W 2009 r. z tego tytułu do budżetu Miasta Zielona Góra wpłynęło 2.450,00 zł.

(Dowód: akta kontroli str. 85)

Na terenie Miasta Zielona Góra funkcjonuje Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy przy Al. Wojska Polskiego 116. OAO obsługuje Miasto Zielona Góra oraz 3 powiaty, z którymi zawarł porozumienia na świadczenie usług: prowadzenie kwalifikacji do opieki zastępczej, działalność psychologiczno-pedagogiczna, opieka psychologiczno-pedagogiczna nad dziećmi pozbawionymi częściowo lub całkowicie opieki rodziców biologicznych. Ponadto Ośrodek prowadzi procedury przysposobienia.

(Dowód: akta kontroli str. 48)

Na dzień kontroli MOPS posiada 4 niezrealizowane postanowienia na umieszczenie w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Dzieci te przebywają tymczasowo w pogotowiacz rodzinnych do czasu znalezienia miejsca w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

(Dowód: akta kontroli str.48)

Miasto Zielona Góra nie prowadzi placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego – zleca to zadanie organizacjom pozarządowym dofinansowując ich działalność. W 2010 r. dofinansowano 8 organizacji pozarządowych prowadzących świetlice o łącznej liczbie 446 miejsc. Placówki posiadają wpis do rejestru Wojewody.

(Dowód: akta kontroli str. 39)

Miasto Zielona Góra tworzyło i wdrażało programy pomocy dziecku i rodzinie:

- „Program opieki nad dzieckiem i rodziną w Mieście Zielona Góra” przyjęty Uchwałą Nr LXXIII/654/06 z dnia 26 września 2006 r. Celem programu jest m.in. rozwiązywanie problemów w rodzinie, rozbudowa poradnictwa specjalistycznego, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, rozbudowa rodzinnego systemu opieki zastępczej, wspieranie w funkcjonowaniu zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych.

(Dowód: akta kontroli str.39-47; 86-89)

W ramach ww. „Programu” podejmowano działania na rzecz wspierania rodzin zastępczych i naturalnych:

- szkolenia spokrewnionych rodzin zastępczych przeprowadzone w latach 2008-2009; w toku kontroli przeanalizowano dokumentację pt. „Szkolenia dla rodzin zastępczych lata 2001-2009”. Z dokumentacji wynika, że tematyka szkoleń obejmowała m.in. czynniki stymulujące rozwój dziecka, problemy dziecka, rozwijanie więzi rodzinnych. Trzydniowe szkolenia (15 godzin) przeprowadzone przez pracowników Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego odbyły się w siedzibie MOPS. W 2008 r. do udziału zaproszono 19 rodzin; udział wzięło 10 rodzin, którym wydano zaświadczenia; w 2009 r. zaproszono 22 rodziny – szkolenie ukończyło 6 rodzin, którym wydano zaświadczenia. Udział rodzin w szkoleniach potwierdzają listy obecności.

- wolontariat, świadczony zawodowym rodzinom zastępczym w ramach programu pn. „Mój przyjaciel”, adresowany do dzieci w wieku do 15 roku życia wychowujących się w rodzinach zastępczych. Jego zadaniem jest wspieranie rodzin zastępczych poprzez działania wolontariusza – studenta Uniwersytetu Zielonogórskiego poświęcającego czas dziecku (wspieranie w nauce i spędzanie wolnego czasu, uczestnictwo w imprezach okolicznościowych). W 2009 r. programem objęto 10 dzieci z rodzin zastępczych; w 2010 – 19 dzieci.

(Dowód: akta kontroli str. 90-92)

- praca asystentów rodziny (utworzono stanowiska w MOPS od 2009 r.). Zadaniem asystentów – osób posiadających wykształcenie wyższe pedagogiczne, zatrudnionych na umowy o pracę, jest m.in. wspieranie rodzin wychowujących dzieci zagrożonych dysfunkcjami, reagowanie na sygnały świadczące o występowaniu w rodzinie problemów z prawidłowym funkcjonowaniem, sporządzanie planu pomocy rodzinie, motywowanie rodziny do współpracy, pomoc w poprawie sytuacji życiowej. W dniu kontroli z pomocy asystenta rodziny korzystały 2 rodziny zastępcze, dalsze 2 rodziny zastępcze oczekują na przystąpienie do programu.

(Dowód: akta kontroli str. 45-46, 57-65)

- dostęp do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską (sfinansowanie biletów MZK w kwocie 95,00 zł. na kwartał na 1 dziecko) oraz dofinansowanie do biletów do instytucji kultury i rekreacji (w wys. 100,00 zł. na kwartał na 1 dziecko); na mocy uchwały zmieniającej „Program opieki nad dzieckiem i rodziną w mieście Zielona Góra” adresowane do dzieci z zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych. Z takich form wsparcia udzielanych w postaci zasiłku specjalnego celowego za pośrednictwem MOPS skorzystało w 2009 r. 8 dzieci, w 2010 r. do dnia kontroli – 13 dzieci.

Ponadto, w celu zwiększenia szans edukacyjnych wychowanków rodzin zastępczych na rok 2010 zaplanowano zakup sprzętu komputerowego dla zawodowych rodzin zastępczych.

(Dowód: akta kontroli str.43-44)

- „Wyprawka szkolna dla dzieci umieszczonych w wielodzietnych rodzinach zastępczych”, przyjęty Uchwałą Nr XXVII/366/08 Rady Miasta Zielona Góra z dnia 30 czerwca 2008 r. Program zakłada częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego dla dzieci z rodzin zastępczych, w których wychowuje się co najmniej 3 dzieci.

Pomoc na ten cel przyznawana jest przez MOPS w formie zasiłku celowego. W 2008 r. tą formą wsparcia objęto 8 rodzin zastępczych wielodzietnych (dofinansowano zakup wyprawki szkolne dla 25 dzieci); w roku 2009 – 9 rodzin (ogółem 27 dzieci)

(Dowód: akta kontroli str.53, 93-94)

- dodatek samorządowy dla rodzin wychowujących co najmniej 2 dzieci niepełnosprawnych - Uchwała Nr XXVI/244/04 Rady Miasta z dnia 25 maja 2004r. - 1 rodzina zastępcza korzysta z dodatku;

(Dowód: akta kontroli str. 53, 95)

- „Warsztaty dla rodziców” – zorganizowano cykl 8 spotkań dla rodzin naturalnych w okresie październik – grudzień 2009r., cel warsztatów – wyposażenie rodziców w umiejętności wychowawcze, poprawa relacji pomiędzy członkami rodzin, kształtowanie aktywnej postawy wobec problemów życiowych, profilaktyka przemocy w rodzinie; certyfikaty otrzymało 9 osób.

(Dowód: akta kontroli str. 46, 96-99)

5. POKRYWANIE KOSZTÓW UTRZYMANIA DZIECI W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I W RODZINACH ZASTĘPCZYCH Z TERENU POWIATU ORAZ NA TERENIE INNEGO POWIATU

W placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów wg stanu na dzień kontroli przebywało 12 dzieci pochodzących z terenu Miasta Zielona Góra, z czego poza województwem lubuskim 6 dzieci.

W 2009 r. Miasto Zielona Góra zawarło 14 porozumień z 6 powiatami w sprawie ponoszenia kosztów utrzymania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych dzieci z Miasta Zielona Góra na terenie innych powiatów.

(Dowód: akta kontroli str. 48-50)

W 2009 r. Miasto Zielona Góra zawarło:

- 37 porozumień z 10 powiatami w sprawie ponoszenia kosztów utrzymania dzieci pochodzących z innych powiatów, przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Zielona Góra,
- 55 porozumień z 17 powiatami w sprawie ponoszenia kosztów utrzymania dzieci z terenu Miasta Zielona Góra przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

(Dowód: akta kontroli str. 35-36)

6. PRZYZNAWANIE POMOCY PIENIĘŻNEJ NA USAMODZIELNIENIA ORAZ KONTYNUOWANIE NAUKI WYCHOWANKOM RODZIN ZASTĘPCZYCH I PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

W 2009 roku 63 wychowankom rodzin zastępczych przyznano pomoc na kontynuowanie nauki, 15 wychowankom przyznano pomoc na usamodzielnienie, z czego 8 przyznano pomoc pieniężną na usamodzielnienie a 7 – pomoc rzeczową na zagospodarowanie. Natomiast w odniesieniu do wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w 2009 r. 26 wychowankom przyznano pomoc na kontynuowanie nauki oraz 7 na usamodzielnienie (3 – pomoc pieniężną i 4 – pomoc rzeczową na zagospodarowanie).

(Dowód: akta kontroli str.50)

W toku kontroli przeanalizowano 26% losowo wybranej dokumentacji - 3 usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i 3 wychowanków z rodzin zastępczych. Szczegółowy wykaz przeanalizowanej dokumentacji usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych znajduje się w aktach kontroli.

W toku postępowania w sprawie usamodzielnienia zachowano następującą kolejność działań: wniosek, wywiad, decyzja. Działania te były zgodne z procedurami i terminami określonymi w KPA, ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. i Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie z dnia 23 grudnia 2004r. /Dz.U. z 2005 Nr 6, poz. 45 ze zm./; Terminy przeprowadzania wywiadów środowiskowych i ich aktualizacji zostały zachowane. Decyzje dotyczące przyznawania pomocy na usamodzielnienie wydawane były prawidłowo.

(Dowód: akta kontroli str. 100-102)

7. POMOC W INTEGRACJI ZE ŚRODOWISKIEM PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW RODZIN ZASTĘPCZYCH I PLACÓWEK OPIEKUŃCZO WYCHOWAWCZYCH

Wychowankowie opuszczający placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze i mający trudności w integracji ze środowiskiem korzystają z pomocy pracowników socjalnych MOPS. Prowadzona jest z nimi praca socjalna, polegająca m.in. na pomocy w znalezieniu zatrudnienia oraz w otrzymaniu lokalu mieszkalnego, poradnictwo w zakresie załatwiania spraw urzędowych. Ponadto, wychowankowie mogą korzystać z oferty poradnictwa specjalistycznego.

(Dowód: akta kontroli str. 50-51)

8. PROWADZENIE MIESZKAŃ CHRONIONYCH DLA USAMODZIELNIĄJĄCYCH SIĘ WYCHOWANKÓW

Na terenie Miasta Zielona Góra nie funkcjonują mieszkania chronione przeznaczone dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej. Na podkreślenie zasługuje jednak fakt uwzględnienia potrzeb w zakresie zapewnienia mieszkania dla usamodzielniających się wychowanków, co zostało ujęte w art.15 ust.1 pkt 1 Uchwały RM Nr LI/603/02 w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Zielona Góra.

(Dowód: akta kontroli str. 52)

9. SZKOLENIE I DOSKONALENIE KADR POMOCY SPOŁECZNEJ Z TERENU POWIATU ORAZ DORADZTWO METODYCZNE DLA KIEROWNIKÓW I PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH POMOCY SPOŁECZNEJ Z TERENU POWIATU

W 2009 r. 9 pracowników MOPS, w tym 2 wykonujących zadania powiatu zostało skierowanych na studia podyplomowe z zakresu organizacji i zarządzania instytucjami pomocy społecznej.

MOPS nie rejestrował doradztwa metodycznego i nie zaplanował na 2010r. szkolenia i innych form doskonalenia kadr pomocy społecznej z terenu miasta.

(Dowód: akta kontroli str. 52)

REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE

PROWADZENIE OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Miasto Zielona Góra nie prowadzi ośrodka interwencji kryzysowej. Zadanie polegające na prowadzeniu ośrodka interwencji kryzysowej rozumiane jako możliwość pobytu w hotelu kobiet

z dziećmi znajdującymi się w sytuacjach kryzysowych i korzystanie ze specjalistycznego poradnictwa zleca organizacji pozarządowej – Terenowemu Komitetowi Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze, na zasadzie konkursu ofert, dofinansowując jego działalność.

TKOPD w Zielonej Górze dysponuje infrastrukturą (wolnostojący budynek przy ul. Piaskowej 9e w Zielonej Górze) i wykwalifikowaną kadrą specjalistów przygotowaną do zapewnienia klientkom opieki socjalnej, prawnej, psychologicznej i pedagogicznej. OIK zatrudnia w oparciu o umowy o pracę i umowy-zlecenie m.in. 13 pedagogów, 7 psychologów, 5 pracowników socjalnych, pielęgniarkę, 3 lekarzy, logopedę, prawnika.

W 2009 r. Miasto przekazało TKOPD na realizację kwotę 180.000 zł. płatne w 12 transzach z przeznaczeniem na wynagrodzenia specjalistów oraz częściowe pokrycie kosztów utrzymania OIK.

(dowód: akta kontroli str. 103-115)

Sposób realizacji zadania podlega kontroli ze strony MOPS; realizator zadania jest zobowiązany do składania zleciodawcy kwartalnych sprawozdań obejmujących informację o osobach całodobowo korzystających z OIK (liczba, charakterystyka, czas pobytu) i poniesionych kosztach,

(dowód: akta kontroli str.116- 122)

Osoby, które znajdują się w sytuacji kryzysowej i wymagają zabezpieczenia pobytu całodobowego uzyskują skierowanie MOPS do OIK, a tym samym zapewnia się im schronienie i bezpłatne poradnictwo specjalistyczne.

(dowód: akta kontroli str.123)

W 2009 r. OIK udzielił poradnictwa specjalistycznego i pomocy ambulatoryjnej w 937 sprawach (dot. konfliktów w rodzinie, sprawowania opieki nad dziećmi, problemów uzależnień i in).

Z całodobowego pobytu w Ośrodku skorzystało 29 kobiet i 37 dzieci.

W toku kontroli przeanalizowano dokumentację – wywiady środowiskowe, dotyczącą 5 kobiet z dziećmi kierowanych do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonej Górze.

(dowód: akta kontroli str. 124)

Z analizy wywiadów wynika, że kierowane osoby znajdowały się w trudnej sytuacji rodzinnej i bytowej, zmuszone do opuszczenia domów w wyniku konfliktów rodzinnych i przemocy, dotykane problemami bezrobocia, złego stanu zdrowia dzieci, problemami psychicznymi i wychowawczymi. Osoby te otrzymały pomoc w formie schronienia, poradnictwa specjalistycznego, indywidualnej pracy z psychologiem, pracy socjalnej, świadczeń z pomocy społecznej. W jednym z analizowanych przypadków został zawarty kontrakt socjalny, w jednym – zaproponowano klientce udział w projekcie unijnym, w innym przypadku klientka podjęła naukę. Indywidualna dokumentacja klientek znajduje się w siedzibie OIK.

REALIZACJA PROGRAMÓW KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH

W toku kontroli przeanalizowano przedłożoną dokumentację dotyczącą realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze w roku 2009. Zadanie to zostało zlecone w drodze rozstrzygnięcia konkursu ofert na realizację zadania Terenowemu Komitetowi Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze. Zleceniobiorca – TKOPD został zobowiązany do realizacji zadania polegającego na objęciu oddziaływaniem korekcyjno-edukacyjnym sprawców przemocy. Przekazano na ten cel kwotę 67.500

zł. pozwalającą na objęcie oddziaływaniami 45 osób, z przeznaczeniem na wynagrodzenia specjalistów, zakup materiałów edukacyjnych i biurowych, obsługę księgową.

(Dowód: akta kontroli str. 125-128)

TKOPD składał Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej kwartalne sprawozdania z przebiegu realizacji zadania zawierające informacje nt. przebiegu programu, liczby i płci osób objętych programem, sposobu wydatkowania środków (zestawienia faktur i rachunków). Z ich analizy wynika, że zleceniobiorca w pełni wykorzystał przyznaną dotację, zgodnie z umową i harmonogramem wydatków.

(Dowód: akta kontroli str. 129-142)

Ze specjalistami prowadzącymi zajęcia w ramach programów korekcyjno-edukacyjnych zawarto umowy-zlecenia. W programie uczestniczyło 12 specjalistów.

(Dowód: akta kontroli str. 143-152)

Sposób realizacji zadania pod względem finansowym był kontrolowany przez inspektora z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej; nie stwierdzono nieprawidłowości co do zgodności przedłożonych faktur.

(Dowód: akta kontroli str.153)

W dniu kontroli stwierdzono, że dokumentacja dotycząca programów jest rozproszona. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej znajdowała się jej część (oferta podmiotu, umowa zawarta pomiędzy MOPS a TKOPD, sprawozdanie); część dokumentacji dotyczącej merytorycznej strony realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych znajdowała się u osób prowadzących zajęcia. W trakcie kontroli dostarczono część dokumentacji merytorycznej uzyskanej od specjalistów. Dokumentacja zawiera program zajęć, ich harmonogram, założenia, podstawy programowe, ocenę efektów oddziaływań, wzór zaświadczenia dla uczestników, listy obecności na zajęciach indywidualnych i grupowych. Zajęcia odbywały się w Ośrodku Diagnozy, Edukacji i Pomocy Psychologicznej w Zielonej Górze oraz Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnień i Współzależnień w Zielonej Górze.

(Dowód: akta kontroli str. 154-172)

Analizując sposób realizacji zadania stwierdzono fakt realizacji programu przez wielu specjalistów, przy czym nie przedstawiono całościowej wersji programu uwzględniającej np. moduły, liczbę godzin, cel i zakres udziału w programie poszczególnych specjalistów oraz brak w siedzibie zleceniodawcy – MOPS pełnej dokumentacji realizacji zadania.

Analizowana część dokumentacji przedłożona kontrolującym nie budzi zastrzeżeń.

PODSUMOWANIE

- Dyrektor i pracownicy MOPS posiadają wymagane kwalifikacje;
- zadania zawarte w lokalnym systemie opieki nad dzieckiem i rodziną realizowane są zgodnie z założeniami tego systemu, a tworzone i wdrażane liczne programy pomocy dziecku i rodzinie, uwzględniają potrzeby zarówno rodzin naturalnych jak i zastępczych;
- poradnictwo specjalistyczne jest właściwie prowadzone i dokumentowane;
- w 5 zawodowych rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego liczba dzieci przekracza dopuszczalną liczbę trojga dzieci; ponadto w przypadku 3 dzieci okres pobytu dzieci w pogotowiacz rodzinnych przekracza 15 miesięcy.

- 9 postanowień sądu o umieszczenie w rodzinach zastępczych oraz 4 o umieszczenie w placówce opiekuńczo – wychowawczej nie zostało wykonanych, dzieci te przebywają obecnie w pogotowiach rodzinnych do czasu znalezienia miejsc w stosownych formach opieki zastępczej;
- nie rejestrowano doradztwa metodycznego i nie zaplanowano na 2010 r. szkolenia i innych form doskonalenia kadr pomocy społecznej z terenu miasta;
- Miasto nie posiada mieszkań chronionych dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- brak zastrzeżeń wobec sposobu prowadzenia ośrodka interwencji kryzysowej;
- zastrzeżenia budzi niekompletność dokumentacji z programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

Dokonano wpisu do książki kontroli pod poz. 22.

Zgodnie z § 16 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) kierownik kontrolowanej jednostki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

Ponadto, kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi kontrolowanej jednostki stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. wobec zastrzeżeń.

Po przeczytaniu, niniejszy protokół podpisano na każdej stronie.

Treść protokołu podlega udostępnieniu zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112 poz. 1198) oprócz informacji stanowiących dane osobowe w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 o ochronie danych osobowych (Dz.U.Nr.133 poz. 883 z późniejszymi zmianami).

Protokół sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Panu Mieczysławowi Jerulankowi – Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze;
- egzemplarz nr 2 przekazano do Wydziału Nadzoru i Kontroli LUW;
- egzemplarz nr 3 wraz z załącznikami pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW.

Gorzów Wlkp., ...29.06.2010r.

Kontrolujący:

I. INSPEKTOR
w Wydziale Polityki Społecznej
Anna Obiegło
Anna Obiegło

Wydział Polityki Społecznej
Inspektor Wojewódzki

Elżbieta Szwonka
Elżbieta Szwonka

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej
Agnieszka Kraska
Agnieszka Kraska

Kierownik jednostki kontrolowanej

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Dr Mieczysław Jerulank
.....

5. VII. 2010.